

8 June: missing

Число 39

Число 39

РОБОЧИЙ НАРОД

Сторона 3.

СПІШІТЬ!

КОЛИ ХОЧЕТЕ ДІСТАТИ НАИБІЛЬШИЙ, НАЙКРАЩИЙ І НАЙЦІКАВІШИЙ КАЛЕНДАР НА 1918 РІК,

Робітничий Календар

ВИДАНИЙ НАКЛАДОМ "РОБОЧОГО НАРОДА" І "РОБІТНИКА", ЩО КОШТУЄ ЛИШЕ 50 ЦТ.

"РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР" вдовольнить кожного робітника і фермера, бо в ньому містяться багато потрібної їм науки і відомостей; наукових розвідок, оповідань з робітничого життя, поезій, життєписів українських і неукраїнських соціалістичних діячів і т. д.

В "РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР" містяться близько 150 фотографій — славних мужів, заслужених своєю поміччю визвольному робітничому рухові, відділів Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді і Укр. Федерації Соц. Партії в Злуч. Державах і робітничих драм. Товариств, партійних конвенцій, Екзективів і т. д.

В "РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР" містяться історія Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді і історія її відділів, як також про Українську Федерацію Соціалістичної Партії в Злуч. Державах.

В "РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР" календаріум уложене з найважливіших дат історичних і дат уродни та смерті славних людей.

В "РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР" найдуть читачі те, чого нема в жадній іншій календарі.

Видавець других календарів спішає з виданням свого "календарського краму", бо, кажуть, що їхні календарі тратьять вартість ще до половини того року, на який вони видані.

"РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР" не стратить своєї вартості і по скінченню сего року, а останеся на завісній цінною книжкою в руках читача.

"РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР" помімо того, що друкований на книжковій папері, в великій обемі і видане його виносить поважну суму гроша, — КОШТУЄ ЛИШЕ 50 ЦТ.

ХТО БАЖАЄ МАТИ СЕЯ КАЛЕНДАР МУСИТЬ ПОСПІШИТИ З ЗАМОВЛЕННЯМ, БО ВІН БУДЕ РОЗПРОДАНИЙ В КОРОТКІЙ ЧАСІ.

Тому замовляйте його сейчас і разом з замовленням посилайте 50 цт. за кожний календар, бо без попереднього надіслання грошей календаря нікому не буде ся вислати.

Замовлення на "Робітничий Календар" треба посылати лише на таку адресу:

ROBOTCHUYI NAROD
Box 3658 Sta. B. Winnipeg, Man.

ПЕТРОГРАДСЬКА ВІЗНИЦЯ Є ТЕПЕР ПРИСМНИМ МІСЦЕМ.

ШТОКОЛЬМ, Швеція. — цю Кресті довгий ряд автомо білів, властители яких відвідували своїх приятелів! — оповідав Карлсон. — В офісі в'язниці сиділо около 50 в'язнів, що справляли веселе свято з своїми свояками і приятелями, котрі поприносили багато коштів присмаків і вина. Ні один в'язничий сторож не перешкаждав тій сцені.

"Карлсон і один шведський адвокат, назвиском Гельберг прийшли на "святій вечір" побачити ся з одним клієнтом в в'язниці. Там панував такий галас, що управитель мусів просити їх вийти до його вла-

сного бюро. Коли приведено їхнього клієнта Гумелюса, в'язничина сторожа відійшла кажучи, щоби "заскаво задзвонити дзвінок, коли панам буде що го потрібно."

Ніхто і ніщо не перешкаждає в'язням.

Всі в'язні в Крестах мають свою власну одежу і дозволяється їм мати з собою куври і валізи повні всего, що потребується в готелі. Ані дзвонене дзвінка, ні хід сторожі, або що небудь іншого, що може будити нещасливих в'язнів в інших місяцях, не перешкаждає їм нічого. Вони в'язні в Крестах. Вони в'язні, коли хотять. Вони не потребують робити щільний день. Вони мають чаю стільки скільки хотять і мо-

ДЕКОМУ НА РОЗУМ.

Чому укр. міщанська преса, буржуазна наємниця, в Канаді і Злуч. Державах мовчить про те, що роблять тепер Німці на Україні?

Чому не обурюють ся на брутальне нищення усього свободи на Україні? Знищення над населенням, мордоване і граблене людей?

Чому? Чи тому лише, що тепер вже більше не терплять дідиці, капіталісти і вся суто буржуазна зграя, лише терплять сяєння робітників?

Чи тому, що не хоче та преса прогнати своїх "приятелів" кайзерівських бандитів?

Українські робітники! Слідить тепер за укр. продрядною міщанською пресою і пригляньтеся

НАУКА КОШТУЄ.

Наука навіть з "Укр. Голосу" коштує гроші.

Понадитували ся читачі тої "раціонально-наукової" (такий напрям "У. Г." має бути після статута його спілки) газети про "святоточні приготування" та пішли сповідатись і понесли святити яйця до Вінніпегу.

А ту не одного з них арештували і заплатили кару за волоцєння по місті. Дарма, що вони толкували "безбожників" урядників, що вони поприділили до сповіді і святити яйця.

Відтак декотрі з роскупів закрипили ся трохи "на святах" і за те знова досягли їх кара "безбожної руки" місцевих урядників, які очевидно не читають "У.Г." і зовсім не мають ре-спекту супроти "святых укр. звичаїв і обичаїв", за якими так побираве ся "У. Г." Мусили отже заплатити кару і за сей свій точний "звичай".

Ну, шож, наука коштує гроші.

Але ви побожні і патріотичні душі не дайте ся.

Держіть ся цупко своєї церкви, прадідівських звичаїв і обичаїв.

Прийде колись час, що весь світ піде вашим слідом. Бігме, правда.

Оса.

ДОПИСИ.

СВЯТКОВАНЕ 1-ГО МАЯ В ГВЕЛФ, ОНТ.

Заходом відділу У.С.Д.П. ч. 131 відсвятковано в Гвельф, Онт. день Першого Мая. О год. 7.30 вечером зішлись ся свідомі робітники, щоб разом з робітниками цілого світа взяти участь в тім великим робітничім святі. Святю отворив т. А. Бойчук і поклявся до слова тов. С. Татарина.

Тов. Татарин говорив про Перший Май і чому робітники святкують сей день вказуючи на те, як постановлено се свято. Дальше т. Татарин говорив, що робітники не мають нічого до втрати крім неволі і кайдан, і що обовязком кожного робітника належати до робітничої організації.

Опісля т.т. Д. Юрчук і А. Бойчук виголосили деклямації, за що присутні нагородили їх оплесками. Потім товариші відспівали кілька робітничих пісень.

На закінчене т. Татарин пояснив ціль організації і звивав присутних вступати в ряди укр. соц. дем. партії. На його зазив вписало ся до відділу двох нових членів.

Святю закінчено окликами: Хай живе Перший Май! Хай живе "Робочий Народ"! Хай живе Інтернаціонал!

Учасник.

СВЯТКОВАНЕ РОКОВИН КАРЛА МАРКСА В ГВЕЛФ, ОНТ.

В неділю, дня 5-го мая заходом відділу У.С.Д.П. в Гвельф, Онт. відсвятковано тут столітні роковини уродин учителя наукового соціалізму Карла Маркса.

Святю отворив т. Ів. Трач. Відтак забрав слово т. С. Татарин і говорив про жите і діяльність К. Маркса вказуючи на те, як з кожним днем робітники реймають науку соціалізму, бо бачать, що тільки соціалізм може вивести робітничу клясу з рабства і неволі, що тільки спільними силами в робітничій організації ми здобудемо те життя, котре нам належить ся.

Дальше згаданий тов. говорив про те, який поступ став ся за той час, від коли поширилася між робітниками наука соціалізму, де в теперішній час нема майже такої закутності на світі, де не загостив клич К. Мар-

кса: Робітники всіх країв єднайте ся! Сей могучий клич розбудив вже мільони робітників, котрі борять ся нині проти своїх гнобителів.

На святі записав ся до відділу один новий член. Товариші відспівали робітничі пісні і святю закінчено окликами:

Хай живе між нами наука К. Маркса! Хай живе Соціалізм! Присутний.

СВЯТКОВАНЕ ПЕРШОГО МАЯ В ТОРОНТО, ОНТ.

Наш відділ У.С.Д.П. брав участь в святкуванні 1-го мая, на котрім промовляв тов. П. Коуалишин від С. О. К. з Гемільтону. Згаданий бесідник розказав історію 1-го мая, потім зазивав зібраних до організації і представив присутним, чому кожний робітник мусить належати до робітничої організації, за що публіка нагородила його трімакими оплесками.

Що до нашого молодого відділу, то він досить гарно розвивається ся, помімо того, що є перешкоди зі сторони властей і всякі інші.

Ваш в борбі за соціалізм, М. Муляк.

ПЕРШИЙ МАЙ В БЕЛВЮ, АЛТА.

За старанем відділу У.С.Д.П. в Белвю, Алта. устроено дня 1-го мая концерт, на котрий зішло досить поважне число місцевих і поза місцевих робітників, як з Гиллхест і Колмен.

Вступне слово виголосив т. Н. Р. Стефанец. Тов. Т. Гушуд розказав історію Першого Мая. Описав відспівали деклямації і хор з місцевих товаришів відспівали кілька пісень. Т-ка Гушудова віддеклямувала "Свято Першого Мая", а тов. Баранюк відспівав сольо. Можна було бачити, що присутні були з концерту вдоволені. Цілий час підчас концерту стояли на дверях капіталістичні сторожі з переводчиком і прислухувались, що говорилось на концерті.

Гість.

УВАГА ДОПИСУВАТЕЛЯМ

Всім дописувателям звертається ся увагу, щоби они пишучи дописи до "Р. Н." придержували ся слідуячого:

1. Щоби всі дописи, справданія і т. п. писали на білім папері, а не на кольоровім.

2. Щоби писали лише на одній стороні і то чорнилом а ніколи олівцем.

3. Щоби писали лише про справи, які інтересують ширший загал, а не лише дописувателя.

Дописі з особистими нападами на яку небудь особу, або дописі про річ, не маючи вартості і інтересу для ширшого круга читачів рішучо не будуть міщені в "Р. Н."

Дописі писані олівцем, чернилом або зеленкуватим аттраментом також не будуть міщені в "Р. Н."

Статей або віршів переписуваних з других газет, журналів або книжок з підписами не дійсних авторів а тих хитрих дописувателів, що пробують легким коштом стати письменниками, в "Р. Н." ніколи не містяться і тому нехай ніхто не тратьте даром часу і їх не перепишете та на адресу "Р. Н." не присилає.

Такі "second hand" письменники повинні пам'ятати, що се є найзвичайніша крадіжка чужої праці, чим всякий чесний дописуватель якої то не було газети повинен бридити ся.

Ред. "Р. Н."

ПОШУКУЮ

свого брата Майка Фроляка, з Карлова, пов. Снятин, Галичина. Має перебувати в Келгарі, Алта. Вийхав туди ще в 1915. Хто би про него знав, або він сам, хай зголосить ся до: John Frolack R. O. Delay, Sask.

ПОШУКУЮ

брата Георгія Д. Чорнятинського. Хто би про него знав або він сам, хай зголосить ся на адресу: P. D. Cherniski Westont, Ont., Canada.

41)

ВІРА І НАУКА.

або

Погляди М. Драгоманова на Віру, Церкву, Попів і Біблію.

(Продовжене).

Не віри в такі самі забобони і М. Павлик та Ів. Франко, які взагалі не вірять в них усі дійсно великі учени.

Та зрештою погляди пок. М. Драгоманова на "віру", "релігій", попов, церкви і всякі інші дурнісства — відомі загально. В частині бодай відомих віри і самим нашим фарисеям з "Укр. Голосу". Та вже записані з ними широкі маси нашого народу, у них не має відваги! Вони думали думати муть нарід усіма вірами, церквами і попами і то коли вже не "нашими" "національними", "українськими", то бодай "найближчими нам по обрядові" — православними (читай: дрібні в "Укр. Гол." з Толстой). Але у них не стає відваги аби написати ширі і отворити ось так:

"Український Народ! Найбільший український учений останньої доби, покійний М. Драгоманов, не вірив ані в богів, ані в попов, ані в релігій, ані в ніякі церкви і був переконаний, що віру треба заступити наукою і шукаю (звісно, не національно). Але факт існування віри серед темних мас власного народу змушував його числитися з моральною силою, вложеною в ту віру (але над'уживаною попами проти народу!) тай повернути її на більшу народну користь. Ось через що Драгоманов писав популярні книжочки не лише з обсягу критичної науки про віру, але і про відроджувальні рухи на Україні і деінде."

Так писав про погляди М. Драгоманова на "віру" на Україні М. Павлик в тім самій книжочці, з якої співробітник "Укр. Голосу" вивава, та зовсім надужив вище наведені слова про Драгоманову могилу і про його "євангелізм"! Ба

що більше — в тій самій книжочці (на стор. 75-77) наводить М. Павлик власні слова пок. М. Драгоманова про релігій, надруковані в І-шій томі женьевської "Громи" (на стр. 74-77), які й ми, вичеркуємо встидливого "Укр. Голосу" передруковуємо ось тут ради їх великої актуальности в цілому.

ЯК ГЛЯДІВ ПОК. М. ДРАГОМАНОВ НА РЕЛІГІЮ, ЦЕРКВИ І ПОПІВ?

Пок. М. Драгоманов писав отже ось так: "Теперішній стан нашої України зверта увагу на те багато таких справ, котрі вважали і для громадівців (соціалістів) на всьому світі. Так напр. було вже сказано вище, що в нашому мужицтві в Росії показують ся люди, котрі йдуть проти попіства, котре, між иншим, просто стало до чужого начальства і панства і ворогує проти українства, а що в нашій Україні в Австрії попіство виробилось у своє панство, через те все наші громадівці мусять виступити проти попіства дужче, ніж це доси роблено було громадівцями напр. у Московщині. А в Австрії наші громадівці мусять виступити проти попіства може ще дужче, ніж в Україні малоросійській, власне через те, що там попіство не так відчувало ся від української породи і иноді манить себе і других і самі мужицькі громади, буцїм то воно стоїть за ті громади й може полекшити їх долю. В нашій австрійській Україні безприміно і як найскорше треба налігати на те, щоб попіство обмерзло молодим людям, щоб вони не йшли в попи. Отже, ПОВАЛИТИ ГОТОВЕ ПОПІСТВО Й НЕ ДАТИ ВИРОСТИ НОВОМУ серед таких брацїв, як штунда, котрі тепер виступають проти готового "православного" попіства, та тільки з тією самою "святотою" книгою, на котрій заснували ся православні святоті і попіство, помагати теперішнім противупопістивим брацтвам стати людьми цілком вільного розуму — можна тільки так, щоб підкопати в корені віру в те, чого не бере розум чоловічий. А це можна зробити тільки за поміччю науки про

зріст усього в природі, а також про те, як росли й віри і попістські порядки по всьому світі.

"Тепер же в Європі досить виробилось такої науки, та тільки громадівці мало спожиткували її в своїй проповіді (пропаганді), навіть і ті, кошу, ніж по деяких інших країнах, увагу громад, то тут мусіла би повстати тепер же, по всіх кутках українських громадівців (соціалістів) пильна праця, щоб почати широкую проповідь проти кореня віри й попіства за поміччю науки природної й громадської".

Отсе є найвірніший слова самого М. Драгоманова, отсе його найправдивіший, бо власні, ним самим висловлені погляди на віри, церкви і попов.

Непідписаний співробітник "Укр. Голосу" не мав відваги їх повторити. Хай широкі маси народа не знають, як глядять на віри і попов наш найбільший муж науки останньої доби. Хай наш народ далше гине в ярмі духової темряви й неволі! Того хочуть наші народні "провідники"...

Та я, зберещений усіми темними духами поміж своїми "рідними" таки землячками "демо-ралізатор" не лише що маю відвагу їх повторити, але маю відвагу після тих великих заповідей великого Апостола Науки не лише жити, але й пращувати на полі народної освіти видаванем моєї "України", посвяченої — як відомо усім — іменню наукам і штукам.

А коли за те мене усяка темна й безпросвітна година чернить і лихословить, — я приймаю усе те спокійно з резигнацією геніяльного Галілея.

Лихословлячи мене, ви лихословите лише святую пам'ять наших найбільших духових на-родних Вождів, не розуміючи того, що хоча би ви і прикидали мене до землі вашим болотом, — Правда не вмире не загине ніколи, а борше чи пізнійше запанує в усіх мізках і серцях, та зму-сити навіть і вас схилити колінь в покорі перед Нею, безсмертною, ваші мідяні лоби."

(Дальше буде).